

HUFIEC ZHP POZNAŃ-JEŻYCE
KOMISJA HISTORYCZNA

INSTRUKTORZY
HUFCA ZHP POZNAŃ - JEŻYCE

hm. SYLWESTER WIETRZYKOWSKI
(1903 - 1968)

Poznań 2019

Opracował:

phm. Zenon Chlebowski

Słowo wstępne, korekta i redakcja techniczna:

pwd. Tadeusz Theuss

Słowo wstępne

Rok 2018 jest w historii Polski rokiem szczególnym, po 123 latach niewoli Polska odzyskała niepodległość. Rok ten jest również rokiem szczególnym w historii Związku Harcerstwa Polskiego albowiem obchodzimy stulecie powstania ZHP. Dlatego też Komisja Historyczna postanowiła uczcić tę rocznicę publikując życiorysy zasłużonych instruktorów Hufca ZHP Poznań-Jeżyce.

W powstaniu i rozwoju Hufca ZHP Poznań – Jeżyce uwzględnić należy istnienie powstałych już w 1912 roku plutonów skautowych młodzieży męskiej zrzeszonej przy parafii św. Floriana na Jeżycach oraz przy Towarzystwie Gimnastycznym „SOKÓŁ” na Winiarach.

Ruch harcerski rozwijał się dynamicznie w okresie pięćdziesięciolecia 1913-1962, zarówno na Jeżycach jak i na Winiarach, poczynając od zastępów skautowych, poprzez drużyny, szczepy, aż po hufce. Rok 2013 w tradycji Hufca ZHP Poznań – Jeżyce był rokiem jubileuszowym, bowiem w tym roku obchodzono 100-lecie harcerstwa na Jeżycach.

Hufiec ZHP Poznań-Jeżyce powstał w 1963 roku z połączenia hufców:

VII Hufca Harcerzy Poznań Jeżyce (1935 – 1962)

Druh Mieczysław Depczyński 1 stycznia 1913 roku przyjmuje przyrzeczenie od I Plutonu. Powstają następne plutony - zawiązuje się drużyna i przyjmuje za patrona Stefana Czarnieckiego. W roku 1928 drużynowym 7 PDH zostaje dh Sylwester Wietrzykowski późniejszy wieloletni komendant VII Hufca.

VI Hufca Harcerzy Poznań Winiary (1945 – 1962)

W 1932 roku powstaje na Winiarach 6 PDH im. Tadeusza Kościuszki. Pierwszym drużynowym zostaje mianowany dh HO Edmund Przybyłowicz. We wrześniu 1937 roku na Winiarach powstaje niezależny 6. Szczep Harcerski, którego komendantem zostaje dh Teodor Łagoda. Po wyzwoleniu w 1945 r. 6. szczep zostaje przemianowany na VI Hufiec, którego p.o. komendanta zostaje dh Józef Szafrąński. Po powrocie z obozu i nabraniu sił dh Teodor Łagoda obejmuje komendę Hufca Poznań-Winiary w grudniu 1946 r.

W okresie okupacji hitlerowskiej wielu harcerzy działało w Szarych Szeregach. Wśród nich należy wymienić również druhow Teodora Łagodę, Stanisława Kudlińskiego, Adama Iłkowiaka i Czesława Szczegółę którzy działali w okręgu Poznań-Północ. Po wyzwoleniu również oni brali czynny udział w tworzeniu harcerstwa winiarskiego.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono działalność instruktora harcerskiego dh. hm. Sylwestra Wietrzykowskiego, który miał duży wpływ na powstanie i rozwój harcerstwa na Jeżycach.

*pwd. Tadeusz Theuss
Przewodniczący Komisji Historycznej
Hufca ZHP Poznań-Jeżyce*

Spis treści

Słowo wstępne	<i>Tadeusz Theuss</i>	str.	3
1. Czasy dzieciństwa i lata wczesnej młodości		str.	7
2. Działalność pedagogiczna i harcerska do roku 1939		str.	11
3. Czasy okupacji i działalność po okupacyjna		str.	19

**DRUH HARCMISTRZ
SYLWESTER WIETRZYKOWSKI**

(1903 – 1968)

1. Czasy dzieciństwa i lata wczesnej młodości

Sylwester Wietrzykowski urodził się 11 września 1903 roku w Cerekwicy w pobliżu Żnina w rodzinie, którą założył Szczepan Wietrzykowski z Katarzyną Myszkowską. Ojciec Sylwestra – Szczepan Wietrzykowski, jest bardzo prawdopodobne, że wywodził się z zubożałej rodziny ziemiańskiej spod Łęczycy, wylegitymowanej w Królestwie Polskim w latach 1836 – 1861. Z informacji zawartych na internetowej stronie „Szlachta polska” wyłaniają się dwie linie szlacheckie Wietrzykowskich – herbu „Korab” (ryc. 1) i herbu „Strzała” (ryc. 2).

Ryc. 1. Herb „Korab”

Ryc. 2. Herb „Strzała”

Czy korzenie Rodowe Sylwestra Wietrzykowskiego wywodzą się z jednej z wyżej wymienionych linii rodowych? Tego dzisiaj nie wiemy. Urodził się on, jako drugi syn, w wielodzietnej rodzinie. Wyrzucił go brat Franciszek, a za Sylwestrem urodzili się jeszcze: Aleksy, Maria, Piotr, Salomea, Albin, Stanisław, Kazimierz, Józef, Roman i Florian. Rodzina doznawała często materialnego niedostatku, jednak dzieci były wychowywane w atmosferze religijnej oraz patriotycznej. Rodzice bardzo doceniali wartość nauki i wybór takiego zawodu, który pozwoliłby realizować w swoim dorosłym już życiu założone cele. Aby więc zapewnić dzieciom możliwość osiągnięcia wytyczonych sobie zadań, rodzice zauważają potrzebę ułatwienia im dostępu do źródeł wiedzy, którymi były dobre szkoły i rzemieślnicze zakłady, kształcące uczniów w swoim rzemiośle – zawodzie. W tamtych czasach szkoły dużego miasta, jakim był Poznań, przekazywały wiedzę i przygotowywały młodzież do dalszej nauki na wyższym poziomie od szkół prowincjonalnych. Aby więc ułatwić swoim dzieciom start i przygotowanie się do w pełni dorosłego życia, rodzina Wietrzykowskich przeprowadza się w roku 1909 do podmiejskiego wówczas Górczyna, który był położony poza obronnymi murami miasta Poznania, jednak na tyle blisko ośrodków

Poznań w tamtych czasach był nie tylko dużym miastem i znaczącą twierdzą na wschodnich rubieżach pruskiego cesarstwa lecz także liczącym się ośrodkiem nauki i kultury oraz ostoją Polski Mieszka I i Bolesława Chrobrego. Dlatego rodzice Sylwestra i jego rodzeństwa pragnęli, aby ich dzieci miały, w miarę ich możliwości materialnych, dostęp nie tylko do wybranych ośrodków nauki lecz także do godnych źródeł polskiej kultury, które miały znaczący wpływ na rozwój młodego, polskiego pokolenia, a to dla rodziny Wietrzykowskich było priorytetem. W praktyce oczekiwania rodziców Sylwestra okazały się słuszne, albowiem wszystkie dzieci zdobyły wykształcenie na poziomie szkoły średniej, a byli wśród nich i tacy, którzy zrealizowali wykształcenie na poziomie szkół wyższych.

Sylwester wyróżniał się wśród swojego rodzeństwa tym, że uwielbiał zdobywać wiedzę. Prawie w każdej naukowej dziedzinie znajduje on coś, co jest dla niego interesujące i ważne. W wyższych klasach ówczesnej szkoły podstawowej poszerzanie i zgłębianie wiedzy staje się dla niego pasją, a wychowując się w tak liczным gronie rodzeństwa nauczył się nieść pomoc każdemu bratu i każdej siostrze. To zaś przeniesione na teren szkoły znalazło odbicie w łatwym nawiązywaniu braterskiej przyjaźni i zdobywaniu autorytetu wśród kolegów z ławy szkolnej. Dlatego wstępując, już pod koniec nauki w szkole podstawowej, do harcerskiej drużyny im. Bartosza Głowackiego pełnił w niej w 1916 roku funkcję zastępowego, co jest odnotowane w archiwalnych materiałach Komisji Historycznej Wielkopolskiej Chorałwi ZHP (ryc. 3).

[illegible]

Ryc. 3. Dokumentacja harcerska S. Wietrzykowskiego

W roku szkolnym 1915/16 dh Sylwester Wietrzykowski ukończył naukę w ówczesnej szkole powszechnej. Od tego czasu nie wiemy co się działo w życiu dh. Sylwestra do 1918 roku. Jest tu pewna luka w dokumentacji. Nie wiemy jak potoczyło się jego życie oraz rodziny w czasach Powstania Wielkopolskiego. Wiemy jednak to, że dh Wietrzykowski podjął w tym czasie ważną życiową decyzję – zdobycia zawodu nauczyciela. Aby zrealizować wymarzone zadanie i wstąpić do Seminarium Nauczycielskiego w Poznaniu, zapisał się na półtoraroczny kurs przygotowawczy. Studia ukończył 14 czerwca 1922 roku. Aby jednak móc nauczać w publicznych szkołach powszechnych musiał legitymować się świadectwem dojrzałości. Dlatego równoległe ze studiami w seminarium realizował materiał szkoły średniej i w drodze eksternistycznej zdał egzamin dojrzałości. Pozwoliło to Sylwestrowi Wietrzykowskiemu objąć dnia 1 sierpnia 1922 roku pierwszą, samodzielną posadę nauczyciela i kierownika Powszechnej Szkoły w Annowie pow. Żnin, mając zaledwie 19 lat.

Z dniem 1. września 1923 roku był przeniesiony, na własną prośbę, na równorzędne stanowisko do Szkoły Powszechnej w miejscowości Wójcin, która należała do tego samego powiatu. Rok później, kiedy to ukończył 21 rok życia, zostaje powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Zgodnie jednak z obowiązującą wówczas ustawą, która dotyczyła czynnie pracujących nauczycieli, zostaje on przeniesiony do rezerwy z zachowaniem obowiązku odbywania każdego roku 8-tygodniowych ćwiczeń, obowiązujących rezerwistów. Na takie ćwiczenia był powołany: do 66 Pułku Piechoty w Chełmnie w roku 1926; do 69 Pułku Piechoty w Gnieźnie w 1927 roku i do 56 Pułku Piechoty w Krotoszynie w roku 1929 roku.

W maju 1925 roku składa egzamin kwalifikacyjny II stopnia w Państwowym Seminarium Nauczycielskim w Inowrocławiu, który pozwala Sylwestrowi Wietrzykowskiemu nauczać we wszystkich klasach państwowych szkół powszechnych.

Pięć pierwszych lat pracy zawodowej Sylwestra Wietrzykowskiego było wypełnione nie tylko nauczaniem młodzieży szkolnej, lecz także dużym trudem doskonalenia swojego warsztatu pracy poprzez zgłębianie wiedzy pedagogicznej i psychologicznej oraz nieustanne poszerzanie wiedzy merytorycznej, objętej programem szkolnego nauczania. W tych pierwszych latach nie miał on odpoczynku nawet w okresie wakacyjnym, który musiał przeznaczyć na zrealizowanie obowiązkowych ćwiczeń wojskowych. Z tego wynika, że praca z młodzieżą w szkole nie była dla niego zwykłym obowiązkiem, ale pasją i powołaniem pedagogicznym. Dla młodzieży był on wspaniałym opiekunem i doradcą, wyniósł to przecież z domu rodzinnego, dlatego cieszył się wśród młodzieży dużym autorytetem. Na płaszczyźnie pedagogicznej oraz wychowawczej ściśle współpracował z rodzicami młodzieży szkolnej i osiągał na tym polu duże postępy, które były zauważone i docenione przez zwierzchnie władze, dlatego dnia 1 lutego 1927 roku Sylwester Wietrzykowski został przeniesiony do pracy w Poznaniu i objął posadę w Szkole Powszechnej nr 7 na Jeżycach, przy ul. Słowackiego, gdzie pełnił funkcję nauczyciela do wybuchu wojny w 1939 roku.

2. Działalność pedagogiczna i harcerska do roku 1939

W roku 1927 ponownie związał się z pracą w Związku Harcerstwa Polskiego. Został opiekunem Drużyny im. Kazimierza Jagiellończyka w Poznaniu. Na tę funkcję został zatwierdzony okólnikiem ówczesnego Zarządu Oddziału Wielkopolskiego Związku Harcerstwa Polskiego L.6/27. Z początkiem roku 1928, w stopniu wywiadowcy, przejmując chylącą się ku upadkowi 7 Drużynę Harcerską im. Stefana Czarnieckiego (ryc. 4), która powstała w roku 1913 i przenosi do niej część członków 18 Drużyny im. Kazimierza Jagiellończyka.

Ryc. 4. Przejęcie 7 Drużyny przez dh. S. Wietrzykowskiego

Na ryc. 4 udokumentowany jest moment przejęcia 7 Drużyny dnia 3 maja 1928 roku przez dh. S. Wietrzykowskiego (drugi od prawej strony). W skład drużyny wchodziły wówczas trzy zastępy. Komendant Chorągwi Męskiej rozkazem L. 2/28 mianuje dh. Sylwestra Wietrzykowskiego, wg ówczesnej nomenklatury, kierownikiem drużyny (ryc. 3). W tym też czasie składa on harcerskie przyrzeczenie na ręce członka Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy – hm. Jana Poplewskiego. Przyrzeczenie odbyło się w harcówce, która mieściła się w drewnianym baraku, wybudowanym na dziedzińcu Szkoły Powszechnej nr 7 przy ul. Słowackiego w Poznaniu.

Druh Sylwester Wietrzykowski jako nauczyciel i drużynowy miał duże wsparcie nie tylko władz harcerskich, ale również szkolnych oraz Koła Rodzicielskiego. Mając takie poparcie oraz wiedzę pedagogiczną, dysponował większymi możliwościami rozwijania i stosowania metod pracy z młodzieżą szkolną od swoich poprzedników. Dlatego natychmiast wprowadza znaczące zmiany w pracy harcerskiej swojej drużyny. W krótkim czasie z jego inicjatywy powstaje pierwsza gromada „Wilcząt”, która skupiała w swoich szeregach tylko chłopców i liczyła 12 osób. Gromada w początkowym okresie istnienia i rozwoju była prowadzona osobiście przez dh. Sylwestra. Gromada szybko się rozrastała i już latem 1928 roku w letnim, stałym obozie w Annowie koło Żnina brało udział 23 uczestników tej gromady. Komenda obozu jest uwidoczniiona na ryc. 5, a stanowią ją, licząc od strony lewej druhowie: Albert Musiał, Majewski i Sylwester Wietrzykowski.

Ryc. 5. Komenda obozu w Annowie

Wybór miejscowości nie był przypadkowy, jak bowiem pamiętamy to tam właśnie dh Sylwester Wietrzykowski podjął pierwszej pracę pedagogiczną – nauczyciela i kierownika szkoły. Obóz w Annowie zapoczątkował coroczne letnie obozy 7 Poznańskiej Drużyny Harcerzy, których komendantem, do chwili wykształcenia się nowej kadry, był zawsze dh Sylwester Wietrzykowski.

Największym wydarzeniem roku 1929 był udział 7 Drużyny w II Zlocie Narodowym Związku Harcerstwa Polskiego, który został zorganizowany nad rzeką Cybiną w czasie trwania I Powszechnej Wystawy Krajowej. Kolejnym wydarzeniem było przyznanie druhowi Wietrzykowskiemu stopnia podharcmistra (patrz: ryc. 3).

W lutym 1929 roku zorganizował przy 7 Drużynie pierwsze Koło Przyjaciół Harcerzy, które wspierało drużynę nie tylko w rozwoju, ale przede wszystkim w potrzebach materialnych poprzez zakupy sprzętu harcerskiego i udzielanie wszechstronnej pomocy w organizowaniu stałych obozów letnich. W dniu 27 lipca 1929 roku Sylwester Wietrzykowski został odznaczony Medalem 10-lecia Odzyskanej Niepodległości Nr 8479/29, nadanym przez Kuratora Okręgu Szkolnego Poznańskiego.

W styczniu 1930 roku dh Sylwester utworzył przy 7 Poznańskiej Drużynie Harcerzy orkiestrę dętą. W początkowej fazie liczyła ona 12 osób. Instrumenty zakupił dh Wietrzykowski za własne pieniądze. Przeznaczył on własne fundusze nie tylko na instrumenty muzyczne, lecz także na sprzęt harcerski, w tym również na obozowe namioty, których tak bardzo brakowało, rozwijającej się liczbowo 7 drużynie na letni, obozowy wypoczynek. Takie postępowanie zmuszało dh. drużynowego do zaciągania pożyczek. Brał więc kredyt w Spółdzielczym Banku Urzędniczym, Centralnej Kasie Oszczędności „Wiano”, Komunalnej Kasie Oszczędności oraz u właściciela sklepu instrumentów muzycznych pana Zygmunta Libiga w Poznaniu. Stosunkowo niskie, miesięczne dochody nauczycielskie Sylwestra Wietrzykowskiego często przyczyniały się do niemożności terminowego regulowania zobowiązań. Dochodziło więc do zajmowania przez sądowych komorników pensji, która była jedynym źródłem jego utrzymania. Kiedy zaistniały takie okoliczności, Sylwestrowi Wietrzykowskiemu pozostało tylko skorzystanie z życzliwości swojego młodszego brata, ks. infułata Aleksego Wietrzykowskiego, przyszłego rektora Seminarium Duchownego w Poznaniu.

Pieniądze zdobyte z wielkim trudem i zainwestowane w instrumenty muzyczne okazały się słusznym wydatkiem. Już bowiem pierwszy publiczny występ orkiestry

i przemarsz ulicami Jeżyc (ryc. 6), który miał miejsce 28 kwietnia 1930 roku, z okazji przeglądu drużyny, wzbudził duże zainteresowanie oraz zjednał jej sympatię i wielkie uznanie mieszkańców dzielnicy.

Ryc. 6. Pierwszy występ orkiestry w 1930 r.

Na przełomie lat 1930/31 zespół orkiestrowy liczył 18 członków, zaś latem tegoż roku liczba ta wzrosła do 30 osób. W takiej też liczbie zespół wystąpił w Międzynarodowym Zlocie Skautów Słowiańskich w Pradze czeskiej (ryc. 7).

Ryc. 7. Zlot Skautów Słowiańskich w Pradze czeskiej

Powitał ich wówczas prezydent Czech w rezydencji na Hradczanach. Był to pierwszy, reprezentacyjny występ orkiestry 7 Drużyny z Poznania na arenie międzynarodowej i odtąd orkiestra była reprezentacyjną jednostką nie tylko 7 Drużyny Harcerzy, ale całej Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy. Przypuszcza się, że w owych czasach nie było w Polsce drugiej, podobnej orkiestry harcerskiej.

Osiągnięcia 7 Drużyny Harcerzy sprawiły, że do harcerstwa na Jeżycach garnie się coraz to więcej młodzieży, a to wymusza utworzenia nowych drużyn. Komenda Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy mianuje więc dh. Sylwestra Wietrzykowskiego Komendantem wszystkich, jeżyckich drużyn w 1931 roku (patrz: ryc. 3).

Szybko zbliża się obozowe lato roku 1931. Chętnych do wyjazdu zapisuje się z dnia na dzień coraz więcej, a więc wzrasta zapotrzebowanie na obozowy sprzęt i aprowizację. Aby sprostać temu zadaniu dh Sylwester wraz z zarządem Koła Przyjaciół Harcerzy poszukują wsparcia finansowego tej letniej akcji. Zrodziła się wówczas myśl organizowania harcerskich went w dni świąteczne, w miejscach

wypoczynkowych dla mieszkańców Poznania. Na terenie Jeżyc do takich miejsc zaliczał się przede wszystkim Park Sołacki i obszar ogrodu zoologicznego, ale były też i inne miejsca, np. miejskie tereny działkowe. Na tych to terenach wypoczynkowych harcerze 7 drużyny organizowali różnorodne gry i zabawy dochodowe, a do wytworzenia radosnego i wesołego nastroju przyczyniała się harcerska orkiestra (ryc. 8), która swoją muzyką, zapraszała nie tylko do ogólnej zabawy, lecz także do tańca. Zebrane w ten sposób fundusze pozwoliły zorganizować letni obóz stały w Rościnnie koło Skoków dla 52 harcerzy.

Ryc. 8. Orkiestra na ul. Gajowej (17. 05. 1931 r.)

Dnia 5 listopada 1933 roku odbyła się uroczystość 20-lecia założenia pierwszego jeżyckiego Patrolu Skautowego, którego spadkobiercami były siódme harcerskie drużyny. Na uroczystość złożyła się akademicka i poświęcenie ufundowanego sztandaru, wystawa prac harcerskich pod namiotami (ryc. 9), rozstawionymi na dziedzińcu Szkoły Powszechnej nr 7, ognisko, połączone z apelem poległych harcerzy podczas pierwszej wojny światowej i w Powstaniu Wielkopolskim.

Za wszystkie wyróżniające się prace dla dobra harcerzy VII Hufca i bardzo sprawną organizację letnich obozów Komenda Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy udzieliła druhowi Sylwestrowi Wietrzykowskiemu pochwały, a Naczelnik Związku Harcerstwa Polskiego, rozkazem L.15/33, nadał dnia 20. XI. 1933 roku instruktorski stopień harcmistrza (ryc.10).

Ryc. 9. Wystawa prac harcerskich z okazji 20-lecia 7 PDH (1933)

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V																									
Karta Ewidencyjna Instruktora ZHP																									
Nr 5/18																									
Nazwisko <i>Wietrzykowski</i>													imiona <i>Sylwester</i>												
Nazwisko panienskie dla mężatek													imię ojca <i>Jacoba</i>												
Data i miejsce urodzenia <i>11 września 1903 + Łęka wica pow. łódz. woj. pol.</i>													(podać miejscowość, powiat, województwo)												
Rok wstąpienia do harcerstwa <i>1916</i>													Wykształcenie <i>sem. n. n. i b.</i>												
Seria i numer Krzyża Harcerskiego <i>8-861</i>													Zawód <i>nauczyciel</i>												
Stopnie Instruktorskie													Nazwa i adres zakładu pracy												
stopień													<i>Szkoła Podstawowa nr. 7</i>												
data i rozkaz nominacji													<i>Łódź</i>												
przewodnik(czka)													<i>ul. Dzierżewskiego 53</i>												
podharcemistrz(yni)													Zajmowane stanowisko												
harcemistrz(yni) <i>20. X. 1933 + - m. h. P. K. H. 1. 15/33</i>													<i>kierownik szkoły</i>												
działacz													Przynależność do organiz. politycznych i												
Data weryfikacji i zweryfikowany stopień <i>9. V. 1957</i>													nych												
Nr zaśw. <i>143/14</i>																									
Adres zamieszkania (pisz ołówkiem)																									
<i>Łódź ul. Dzierżewskiego 10 m. 5</i>																									

Ryc. 10. Karta ewidencyjna instruktora ZHP

W myślach druha hm. Wietrzykowskiego powstają ciągle nowe koncepcje udoskonalania pracy z harcerską młodzieżą. Po głębokim przemyśleniu i przedyskutowaniu ich w szerszym, instruktorskim gronie, jeżeli taka potrzeba zachodziła, pomysł był wprowadzany do realizacji. Taki pomysł zrodził się właśnie

hm. Sylwestrowi już w początkach 1934 roku i dojrzał do realizacji we wrześniu, kiedy to z jego inicjatywy rozpoczęto wydawać czasopismo – miesięcznik „Nasze Życie”. Gazetka charakteryzowała się piękną szatą graficzną, która przyciągała oczy czytelnika i to nie tylko harcerza. Czasopismo przedstawiało ciekawe aktualności z życia jeżyckich harcerzy, sięgało również do ogólnych praw wychowywania światłego obywatela według zasad Baden-Powella, a więc „metodą puszczańską”.

Wysiłek i pieniądze włożone przez dh. hm. Sylwestra Wietrzykowskiego w pracę organizacyjną dla jeżyckich harcerzy sprawiły, że liczebność 7. Poznańskich Drużyn Harcerzy wzrastała z dnia na dzień. Dlatego z dniem 1 września 1935 roku rozkazem Naczelnika Związku Harcerstwa Polskiego stały się VII Hufcem Harcerzy Wielkopolskiej Chorągwi, a dh hm. Sylwester Wietrzykowski w tym dniu został mianowany na Komendanta VII Hufca Harcerzy w Poznaniu.

VII Hufiec jeżyckich harcerzy rozrasta się nie tylko liczbowo lecz także terytorialnie, obejmując swoim zasięgiem również Winiary oraz Podolany. Ten wzrost wymagał wewnętrznej reorganizacji hufca, celem usprawnienia jego działalności oraz funkcjonowania i dlatego z początkiem roku 1937, rozkazem Komendanta VII Hufca Harcerzy, dh. hm. Sylwestra Wietrzykowskiego zostaje utworzony 6. Szczep Harcerzy w Winiarach, a szczepowym był mianowany dh phm. Stanisław Jankowiak.

W kwietniu 1938 roku, w okresie świąt wielkanocnych, VII Hufiec obchodził uroczystość 25-lecia zawiązania się harcerstwa na Jeżycach. Z tej okazji komenda hufca zorganizowała dwutygodniowe uroczystości. Rozpoczęła je uroczysta akademicka, połączona z ogniskiem i apelem poległych jeżyckich harcerzy, a całość zamykała tygodniowa wystawa, obejmująca dotychczasowe osiągnięcia jeżyckich harcerzy. W tym też miesiącu Komendant hm. Wietrzykowski zorganizował szkołę instruktorów, których tak bardzo brakowało i których potrzebował rozwijający się jeżycki hufiec harcerzy. Głównym celem tej szkoły było wykształcenie, wysokokwalifikowanych zastępowych. Tych bowiem brakowało w każdej drużynie, a to właśnie od ich wiedzy i umiejętności zależała praca w podstawowej jednostce, jaką był zastęp. Ten problem doskonale rozumiał dh Sylwester, jako nauczyciel. Brakowało wówczas również kierowników drużyn – drużynowych i przybocznych oraz instruktorów, którzy stanowiliby radę hufca, dając tym samym duże wsparcie komendantowi hufca w podejmowaniu ważnych spraw dla podkomendnych harcerzy. Dnia 6 maja 1938 roku decyzją Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego Sylwester Wietrzykowski otrzymał medal „Za Długoletnią Służbę” w stopniu brązowym, zaś 1 października i 28 grudnia 1938 roku został dwukrotnie odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez Prezesa Rady Ministrów. Z okazji 25-lecia wielkopolskiego harcerstwa odbył się zlot harcerzy Wielkopolskiej Chorągwi w maju 1937 roku na poznańskiej Malcie, w którym wzięli również udział harcerze VII Hufca. Wówczas to zlotowa reprezentacja była wyróżniona za bardzo efektowne oraz równe umundurowanie i wielkie zdyscyplinowanie.

Ryc. 11 Orkiestra w czasie zlotu na Malcie (15-17 maja 1937r.)

W roku 1939, w dniach od 5 lipca do 6 sierpnia, dh hm, Wietrzykowski bierze udział w obozie wymiennym w Rumunii, w którym pełnił obowiązki intendenta. Zadaniem reprezentacji poznańskich harcerzy (ryc. 12) było propagowanie polskości w sąsiadującym z nami krajem, zapoznanie się naszych harcerzy z pracą młodzieżowej organizacji rumuńskiej „Straja Tari” (Straż Kraju), zapoznanie się z kulturą wówczas ościennego rumuńskiego narodu.

Ryc. 12 Powitanie harcerzy w Czerniowcach – w Rumunii

W kraju zaś został zorganizowany stały obóz letni dla harcerzy VII Hufca w Karolewie koło Wroniek, w którym wzięło udział 68 harcerzy.

Po powrocie do Poznania harcerze zastają już bardzo napiętą atmosferę wojenną. Dzienniki, czasopisma i komunikaty radiowe podają z dnia na dzień informacje o zaostarzających się stosunkach politycznych, o koncentracji wojsk niemieckich na granicy z Polską, o wzmożeniu działalności przez niemieckich dywersantów „piątej kolumny”, itp. W takiej to sytuacji oraz atmosferze Komendant VII Hufca Harcerzy organizuje, na wypadek nadciągającej wojny, patrole porządkowe i sanitarne, które swoim zasięgiem obejmowałyby całą, jeżycką dzielnicę. W dniu 1 września 1939 roku dh hm. Sylwester Wietrzykowski został zmobilizowany i wcielony do Poznańskiej Brygady Obrony Narodowej, z którą dotarł pod Warszawę.

3. Czasy okupacji i działalność po okupacyjna

Po zakończeniu kampanii wrześniowej dh Sylwester Wietrzykowski powrócił do Poznania, jednak w krótkim czasie od powrotu został wysiedlony do Generalnego Gubernatorstwa, wraz z rodzicami. Przebywał on w miejscowości Wyroząb, w powiecie Sokołów Podlaski, województwo warszawskie. Na tym terenie, już dnia 15. stycznia 1940 roku, rozpoczął nauczanie w Szkole Powszechnej w Zawadach, a więc miejscowości, która należała do gminy Wyroząb. Równocześnie prowadził on na tym terenie tajne nauczanie polskiej młodzieży na poziomie liceum ogólnokształcącego. Nielegalne kształcenie polskiej młodzieży na tym poziomie groziło nawet karą śmierci, toteż Sylwester Wietrzykowski musiał zachować daleko idącą ostrożność, albowiem jako inteligent oraz zesłaniec z Rzeszy był uważany za bardzo niebezpiecznego człowieka i dlatego podlegał stałej obserwacji miejscowej policji, a być może także specjalnej policji niemieckiej Rzeszy – „SS”. Aresztowania prawdopodobnie uniknął dlatego, że zawsze na czas był ostrzegany przez miejscową ludność, wśród której miał bardzo wielu przyjaciół. Pracę nauczycielską prowadził on na tym terenie do wyzwolenia, to jest do 2 sierpnia 1944 roku.

Tereny Sokołowa Podlaskiego zostały oswobodzone w pierwszych dniach sierpnia 1944 roku. Uwolniona od zniechęconego okupanta ludność radowała się i organizowała do pracy, aby odbudować to, co zniszczyła wojna i bezwzględnie działający okupant. Druh Sylwester Wietrzykowski i jego rodzice podzielali radość i odbudowę zniszczeń materialnych, kulturalnych oraz duchowych społeczeństwa, które ich, wygnańców przyjęło, otoczyło serdeczną opieką i pomogło urządzić się na okres okupacyjnej poniewierki. Myślami, sercem i duchem byli już zapewne w Poznaniu. Czekali z utęsknieniem na moment jego wyzwolenia i możliwość szybkiego powrotu do rodzinnego gniazda. Musieli jednak poczekać jeszcze 10 długich miesięcy, aby przybyć i zobaczyć gruzowisko umiłowanego miasta. Ten moment nastąpił 1 maja 1945 roku. Sylwester Wietrzykowski powraca na stanowisko nauczyciela Szkoły Powszechnej nr 7, przy ul. Słowackiego, która wkrótce, wg nowej nomenklatury, nowego rządu, przyjmie nazwę Szkoły Podstawowej.

W drugiej połowie czerwca 1945 roku dh hm. Sylwester Wietrzykowski przejął również na powrót VII Hufiec Harcerzy z Jeżyc i przeprowadził natychmiast niezbędną jego reorganizację, po której w hufcu było 8 drużyn harcerzy i 2 gromady zuchowe. W sumie hufiec liczył 375 członków. W czasie reorganizacji drużyny żeńskie weszły w skład IV Hufca Harcerzy. W tym też czasie Sylwester Wietrzykowski ukończył kurs kierowników szkół podstawowych w Wojewódzkim Ośrodku Kształcenia Nauczycieli i z dniem 1 września 1945 roku został powołany na kierownika Szkoły dla Pracujących nr 1 w Poznaniu. Takie szkoły, w tamtych czasach, otwierano w ramach programu walki z analfabetyzmem.

Na wyzwolonych spod okupacji ziemiach, tam gdzie nie było właściciela gruntów, a w szczególności na tak zwanych ziemiach obszarniczych i odzyskanych nad Odrą i Nysą oraz na terenach byłych Prus Wschodnich, natychmiast po przejściu frontu żołnierze wykonywali orki i obsiewali niezagospodarowaną ziemię, aby nie stracić tak potrzebnych plonów wygłodzonej okupacją hitlerowską ludności polskiej. Kiedy więc nadszedł czas zbioru zbóż, Komenda Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy skierowała do wszystkich harcerzy apel „każdy harcerz pomaga zebrać żołnierski plon”. Na to hasło dh hm. S. Wietrzykowski zebrał w swoim hufcu 40 harcerzy, którzy zgłosili się do pomocy przy pracach żniwnych przez okres dwóch tygodni i wyjechali w lipcu 1945 roku do Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Gościeszynie, powiat Wolsztyn. W sierpniu tegoż roku VII Hufiec Harcerzy organizuje pierwszy po okresie

okupacji stały obóz letni w Karpicku, powiat Wolsztyn, w którym brało udział 278 uczestników. Druh Komendant podjął też próbę odtworzenia zespołu orkiestry dętej. Na jego apel zgłosiło się 47 harcerzy, w większości byli to członkowie zespołu z 1939 roku.

Dobra praca kadry VII Hufca Harcerzy, a w szczególności jego Komendanta, wpłynęła na gwałtowny jego liczbowy rozwój. Już w styczniu 1946 roku liczba członków wynosiła 480 harcerzy. Dotychczasowa harcówka na dziedzińcu Szkoły Podstawowej nr 7 nie mogła już zapewnić miejsca wszystkim zastępom harcerzy i gromadom zuchów. Dlatego komendant dh hm. Wietrzykowski poczynił starania u władz miejskich o przydział poniemieckiego baraku, usytuowanego przy ul. Grudzieniec nr 53. Działania okazały się skuteczne i VII Hufiec Harcerzy otrzymał do użytkowania proponowaną nieruchomość. Barak wymagał remontu, jak zresztą wiele budynków uszkodzonych działaniami wojennymi. Do prac remontowych włączyli się nie tylko harcerze, lecz także rodzice i członkowie Koła Przyjaźni Harcerzy. Duża, ogólna powierzchnia budynku pozwoliła na urządzenie wielu pomieszczeń, które pozwoliły na sprawne funkcjonowanie hufca, drużyn i zastępów harcerskiej młodzieży. Te osiągnięcia sprawiły, że we wrześniu 1946 roku Komenda Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy uznała VII Hufiec za przodujący w mieście Poznaniu i tym samym VII Hufiec zdobył „Mistrzostwo Pracy Harcerskiej” za rok 1945/46. Na poniższym zdjęciu (ryc. 13) utrwalono moment wręczenia dyplomu komendantowi VII Hufca Harcerzy – S. Wietrzykowskiemu, za zdobycie pierwszego miejsca. Dyplom wręcza Komendant Chorągwi hm. dr Mieczysław Stabrowski.

Ryc. 13 Wręczenie dyplomu „Mistrzostwa Pracy Harcerskiej” za rok 1945/46

W dniach 21 i 22 września 1946 roku odbył się zjazd hufcowych i instruktorów wielkopolskich. Na tym zjeździe wręczono hm. Sylwestrowi Wietrzykowskiemu Srebrny Krzyż Harcerskiego Odznaczenia Honorowego „Za Zasługę”, przyznany przez Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego rozkazem L. 3 z 10.09.1946. Było to odznaczenie za wybitne zasługi położone dla rozwoju harcerstwa wielkopolskiego. Tego też roku otrzymał „Medal Zwycięstwa i Wolności”, nadany przez Prezesa Rady Ministrów dnia 9.05.1946 roku.

W dniu 1 listopada 1946 roku przed harcówką VII Hufca przy ul. Grudzieniec nr 53, został odsłonięty pomnik z tablicą (ryc. 14), na której umieszczono nazwiska poległych i pomordowanych przez hitlerowskiego okupanta harcerzy VII Hufca. Pomnik został sfinansowany ze składek pieniężnych wszystkich harcerzy, należących do VII Hufca.

Ryc. 14 Odsłonięcie pomnika 1 listopada 1946 roku

Obecnie płyta z tego pomnika znajduje się przed Domem Harcerza w Winiarach, wybudowanym w roku 1947 przez harcerzy i Koło Przyjaciół Harcerzy ówczesnego VI Hufca Harcerzy Winiarskich, obecnej siedziby Hufca Poznań – Jeżyce. W tym samym roku dh Komendant Wietrzykowski zakłada spółdzielnię pracy „Siódemka Poznańska”, a była usytuowana przy ul. Roosevelta. Głównym celem spółdzielni było stworzenie możliwości zarobkowania dla drużyn, zastępów i poszczególnych harcerzy, przez stworzenie własnego ośrodka wytwórczego, opartego na zasadach spółdzielczych. Ten ośrodek rozwijał się bardzo pomyślnie, ale po trzech latach istnienia (1946–1949) spółdzielnię zlikwidowano, albowiem nie uzyskała ona świadectwa celowości ze Związku Rewizyjnego i w ten sposób straciła osobowość prawną.

W lutym 1947 roku hm. Sylwester Wietrzykowski został mianowany na Komendanta Harcerzy m. Poznania i jednocześnie pełnił funkcję zastępcy Komendanta Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy oraz hufcowego VII Hufca Harcerzy. Wiosną tegoż roku zostały zlikwidowane wszystkie szczepy, a drużyny stały się samodzielne i podlegały bezpośrednio komendantom hufców. Zgodnie z tym 6 Szczep Harcerzy w Winiarach został przekształcony w VI Hufiec Harcerzy Winiarskich. Na koniec roku 1947 rozkaz Komendanta Harcerzy m. Poznania, hm. Sylwestra Wietrzykowskiego L. 10/47 z 15.12.1947 roku wylicza, że w Poznaniu było 105 drużyn ogólnie harcerskich, w tym: 1 chóralna, 3 orkiestralne oraz 25 drużyn specjalnościowych: 8 lotniczych, 8 łącznościowych, 6 wodnych i 3

motorowe. W maju 1947 roku obchodzone były uroczystości 35-lecia Harcerstwa Wielkopolskiego na Malcie i z tej okazji Naczelnik Harcerzy hm. Kierzkowski udekorował Komendanta VII Hufca dh. Sylwestra Wietrzykowskiego pamiątkową odznaką 35-lecia Wielkopolskiej Chorągwi Harcerzy – Malta 1947r. Ta wzniosła chwila została utrwalona na poniższej fotografii – ryc. 15.

Ryc. 15. Dekoracja hm. S. Wietrzykowskiego odznaką 35-lecia

Na terenie działania hufca dh Wietrzykowski wprowadził do realizacji akcję o znaczeniu ogólnospołecznym, niesienia pomocy dla najbiedniejszych ludzi. Pomoc polegała na obdarowywaniu potrzebujących paczkami z żywnością oraz ciepłą odzieżą. Ta działalność przerodziła się w zbiórkę złomu i makulatury w celu pozyskania odpowiednich finansów. Harcerze VII Hufca włączyli się też w ogólną narodową daninę na zagospodarowanie i odbudowę ziem zachodnich. W 1947 roku dh Sylwester Wietrzykowski otrzymał „Medal za Warszawę 1939-45”, przyznany przez Ministra Obrony Narodowej dnia 13. 07.1947 r., tego samego dnia Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego przyznało jemu „Odznakę Grunwaldzką”.

W końcu roku 1947 VII Hufiec jeżyckich harcerzy liczył już 924 harcerzy i zuchów. W następnych latach komenda jeżyckich harcerzy organizuje kolejne stałe obozy letnie w Ostrówce pow. Żnin oraz w Buszewie pow. Szamotuły. Komendantem tych obozów był dh hm. Sylwester Wietrzykowski, a harcerze biorący udział w tych obozach zawsze nieśli pomoc rolnikom w pracach żniwnych. Były to bowiem powojenne czasy, kiedy brakowało rąk do pracy, miliony polskich obywateli poległo lub zostało zamordowanych przez okupantów, którzy opanowali tereny Polski w 1939 roku, a pracy było wiele. Należało odbudować spalone wsie i zniszczone miasta, trzeba było odbudować zniszczony przemysł oraz go zmodernizować, należało włożyć wiele wysiłku w prace rolne, aby dobrze wyżywić ciężko pracujący lud.

Dlatego w tamtych czasach każda para rąk w czasie żniw i rolnych prac jesiennych była, wg znanego powiedzenia – „na wagę złota”.

Nastał rok 1950, dh Wietrzykowski otrzymał 28 października od Prezesa Rady Ministrów „Dyplom Uznania” za likwidację analfabetyzmu w mieście Poznaniu. Był to jednak dla harcerzy rok rozczarowania i smutku, albowiem Związek Harcerstwa Polskiego, jako samodzielna organizacja ulega rozwiązaniu. Harcerstwo zostało włączone do Związku Młodzieży Polskiej, przy którym utworzono „Organizację Harcerską”. Jednak wiek członków tej organizacji ograniczono do lat 14. Po przekroczeniu tego wieku członek OH miał być uroczystie przekazany do ZMP. OH było odpowiednikiem młodzieżowej organizacji w Związku Radzieckim – „Pionier”.

Z dniem 1 września 1952 roku decyzją Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego Sylwester Wietrzykowski otrzymał stanowisko nauczyciela i kierownika Szkoły Podstawowej w miejscowości Psarskie pow. Szamotuły, gdzie pracował do roku 1957.

W grudniu 1956 roku, kiedy to po tzw. „wydarzeniach poznańskiego czerwca 1956 roku” odbył się Krajowy Zjazd Działaczy Harcerskich w Łodzi, Organizację Harcerską ZMP przekształcono ponownie w samodzielny Związek Harcerstwa Polskiego. Wtedy to, na skutek interwencji grona poznańskich instruktorów ZHP w Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego, władze oświatowe przywróciły z „wygnania” do pracy nauczycielskiej w Poznaniu Sylwestra Wietrzykowskiego. Objął on z dniem 15 sierpnia 1957 roku obowiązki zastępcy kierownika Szkoły Podstawowej nr 72. Równocześnie objął też funkcję Komendanta VII Hufca Harcerzy. W tym też czasie rozkazem Głównej Kwatery Harcerstwa z dnia 6 kwietnia 1957 roku został mianowany zastępcą Komendanta Wielkopolskiej Chorągwi Harcerstwa do spraw m. Poznania (ryc. 3). Jako instruktor prowadził zajęcia na kursie zastępowych w miejscowości Psarskie pow. Szamotuły w roku 1957 i na kursie drużynowych, w tej samej miejscowości w roku 1958 (ryc. 16).

Pełnione funkcje*)			
Chorągiew	Hufiec	Pełniona funkcja	Data i L. rozkazu (przez kogo wyd.)
<i>Wielkopolska Poznańska</i>	<i>dziesiąty V</i>	<i>Komendant Hufca Zastępca Kom. Hufca</i>	
Odbyte kursy i obozy (instruktorskie*)		Urlopy i zwolnienia	Us
<i>1957 - Kurs zastępowych - Powiat Szamotuły</i>			
<i>1958 - Kurs drużynowych - Powiat Szamotuły</i>			

*) wpisane dane po Zjeździe Łódzkim.

CWp - Sekcja Graf. i Adm. Głównego

Ryc. 16 Karta ewidencyjna instruktora ZHP cz. 2.

Pod komendą dh. Sylwestra Wietrzykowskiego VII Hufiec Harcerzy jeżyckich gwałtownie się rozrastał i w styczniu 1958 roku liczył już 1681 członków, w tym 1308 harcerzy i harcerek oraz 373 zuchów. W marcu 1959 roku władze oświatowe przenoszą Sylwestra Wietrzykowskiego z pracy szkolnej z młodzieżą do pracy w Kuratorium okręgu Szkolnego Poznańskiego na stanowisko kierownika referatu ogólnego, a następnie na stanowisko starszego planisty w Oddziale Inwestycji i Kapitałnych Remontów, a do końca roku 1963 pełnił funkcję starszego planisty w Zarządzie Inwestycji Szkolnych. Pomimo zdrowotnych niedomagań dh hm. Sylwester Wietrzykowski pracuje z pełnym poświęceniem i oddaniem dla jeżyckich harcerzy oraz dla wychowania młodzieży. Jednak w lutym 1963 roku, z powodu bardzo złego stanu zdrowia, zdaje komendę VII Hufca Harcerzy i rezygnuje z dalszej harcerskiej działalności. Poniżej są zamieszczone dokumenty z ostatnich lat czynnej pracy instruktorskiej dh. hm. Sylwestra Wietrzykowskiego. Znajdują się one w archiwum Komisji Historycznej Wielkopolskiej Chorągwi w Poznaniu. Jest tam Karta Służby Instruktorskiej z roku 1959 (ryc. 17. cz.1) i (ryc. 18. cz. 2) oraz z roku 1962 (ryc. 19.).

Choroba Sylwestra Wietrzykowskiego swoimi korzeniami zapewne tkwi w trudnych warunkach czasów, w których przyszło żyć Sylwestrowi Wietrzykowskiemu. Początki dorosłego życia przypadają na czasy wielkiego kryzysu przełomu lat 20 i 30. Po tym okresie następują czasy okrutnej wojny lat 1939/45. Nastaly wówczas trudne i niebezpieczne dni okupacji, a po niej również niełatwe i często bolesne czasy powojenne. Te czasy nie sprzyjały harcerskim ideałom, które głosił i realizował z młodzieżą dh Sylwester Wietrzykowski. Był to zasadniczy powód, dla którego ówczesne komunistyczne władze pracowały nad odsunięciem druha Sylwestra od bezpośredniego wpływu tak na młodzież w szkole, w szczególności na harcerską, której hasłem było zawołanie „Bóg, Honor i Ojczyzna”, a które to zasady nie mieściły się w ramach kształtowania i wychowania socjalistycznej młodzieży. Dlatego nauczyciel i wychowawca młodego pokolenia, który oficjalnie wyznawał i stosował w swojej pracy zasady sprzeczne z socjalistycznym kształtowaniem młodego człowieka był wrogiem narodu i należało go przynajmniej izolować od młodzieży. Być może dlatego ostatnie lata jego pracy realizowały się w Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego.

KARTA SŁUŻBY INSTRUKTORSKIEJ W LATACH 1957-1958

I. DANE OGÓLNE		II. PRZYDZIAŁ SŁUŻBOWY	
1. Imię (imię) i nazwisko <i>Włodzisław Kieczyński</i>	12. Chorągiew <i>braniewska</i>	13. Hufiec <i>VII</i>	
imię ojca <i>Jerzy</i>			
2. U mężatek — nazwisko panieńskie			
3. Data i miejsce urodzenia <i>11. września 1903 + Chocimierz pow. Łódź</i>			
4. Wykształcenie (dokładnie) <i>szkoła średnia, nauczyciel</i> Zawód <i>nauczyciel</i>			
6. Miejsce pracy (nauki) oraz stanowisko (rok studiów, klasa) <i>szkoła podstawowa nr. 78 - list. wstępn.</i>			
7. Dokładny adres <i>Siemiatyńskiego 10 m. 5</i>			
8. Stan cywilny <i>kawaler</i>	9. Stan rodzinny <i>—</i>	10. Przynależność do partii politycznych i organizacji społecznych <i>bezpartyjny</i>	
11. Posiadane odznaczenia (jakie i kiedy nadane) <i>1. Medal waleczności 1938, 2. Medal 10 lat 1947, 3. Medal 25 lat 1957, 4. Medal 30 lat 1962, 5. Medal 35 lat 1967, 6. Medal 40 lat 1972, 7. Medal 45 lat 1977, 8. Medal 50 lat 1982, 9. Medal 55 lat 1987, 10. Medal 60 lat 1992, 11. Medal 65 lat 1997, 12. Medal 70 lat 2002, 13. Medal 75 lat 2007, 14. Medal 80 lat 2012, 15. Medal 85 lat 2017, 16. Medal 90 lat 2022, 17. Medal 95 lat 2027, 18. Medal 100 lat 2032, 19. Medal 105 lat 2037, 20. Medal 110 lat 2042, 21. Medal 115 lat 2047, 22. Medal 120 lat 2052, 23. Medal 125 lat 2057, 24. Medal 130 lat 2062, 25. Medal 135 lat 2067, 26. Medal 140 lat 2072, 27. Medal 145 lat 2077, 28. Medal 150 lat 2082, 29. Medal 155 lat 2087, 30. Medal 160 lat 2092, 31. Medal 165 lat 2097, 32. Medal 170 lat 2102, 33. Medal 175 lat 2107, 34. Medal 180 lat 2112, 35. Medal 185 lat 2117, 36. Medal 190 lat 2122, 37. Medal 195 lat 2127, 38. Medal 200 lat 2132, 39. Medal 205 lat 2137, 40. Medal 210 lat 2142, 41. Medal 215 lat 2147, 42. Medal 220 lat 2152, 43. Medal 225 lat 2157, 44. Medal 230 lat 2162, 45. Medal 235 lat 2167, 46. Medal 240 lat 2172, 47. Medal 245 lat 2177, 48. Medal 250 lat 2182, 49. Medal 255 lat 2187, 50. Medal 260 lat 2192, 51. Medal 265 lat 2197, 52. Medal 270 lat 2202, 53. Medal 275 lat 2207, 54. Medal 280 lat 2212, 55. Medal 285 lat 2217, 56. Medal 290 lat 2222, 57. Medal 295 lat 2227, 58. Medal 300 lat 2232, 59. Medal 305 lat 2237, 60. Medal 310 lat 2242, 61. Medal 315 lat 2247, 62. Medal 320 lat 2252, 63. Medal 325 lat 2257, 64. Medal 330 lat 2262, 65. Medal 335 lat 2267, 66. Medal 340 lat 2272, 67. Medal 345 lat 2277, 68. Medal 350 lat 2282, 69. Medal 355 lat 2287, 70. Medal 360 lat 2292, 71. Medal 365 lat 2297, 72. Medal 370 lat 2302, 73. Medal 375 lat 2307, 74. Medal 380 lat 2312, 75. Medal 385 lat 2317, 76. Medal 390 lat 2322, 77. Medal 395 lat 2327, 78. Medal 400 lat 2332, 79. Medal 405 lat 2337, 80. Medal 410 lat 2342, 81. Medal 415 lat 2347, 82. Medal 420 lat 2352, 83. Medal 425 lat 2357, 84. Medal 430 lat 2362, 85. Medal 435 lat 2367, 86. Medal 440 lat 2372, 87. Medal 445 lat 2377, 88. Medal 450 lat 2382, 89. Medal 455 lat 2387, 90. Medal 460 lat 2392, 91. Medal 465 lat 2397, 92. Medal 470 lat 2402, 93. Medal 475 lat 2407, 94. Medal 480 lat 2412, 95. Medal 485 lat 2417, 96. Medal 490 lat 2422, 97. Medal 495 lat 2427, 98. Medal 500 lat 2432, 99. Medal 505 lat 2437, 100. Medal 510 lat 2442, 101. Medal 515 lat 2447, 102. Medal 520 lat 2452, 103. Medal 525 lat 2457, 104. Medal 530 lat 2462, 105. Medal 535 lat 2467, 106. Medal 540 lat 2472, 107. Medal 545 lat 2477, 108. Medal 550 lat 2482, 109. Medal 555 lat 2487, 110. Medal 560 lat 2492, 111. Medal 565 lat 2497, 112. Medal 570 lat 2502, 113. Medal 575 lat 2507, 114. Medal 580 lat 2512, 115. Medal 585 lat 2517, 116. Medal 590 lat 2522, 117. Medal 595 lat 2527, 118. Medal 600 lat 2532, 119. Medal 605 lat 2537, 120. Medal 610 lat 2542, 121. Medal 615 lat 2547, 122. Medal 620 lat 2552, 123. Medal 625 lat 2557, 124. Medal 630 lat 2562, 125. Medal 635 lat 2567, 126. Medal 640 lat 2572, 127. Medal 645 lat 2577, 128. Medal 650 lat 2582, 129. Medal 655 lat 2587, 130. Medal 660 lat 2592, 131. Medal 665 lat 2597, 132. Medal 670 lat 2602, 133. Medal 675 lat 2607, 134. Medal 680 lat 2612, 135. Medal 685 lat 2617, 136. Medal 690 lat 2622, 137. Medal 695 lat 2627, 138. Medal 700 lat 2632, 139. Medal 705 lat 2637, 140. Medal 710 lat 2642, 141. Medal 715 lat 2647, 142. Medal 720 lat 2652, 143. Medal 725 lat 2657, 144. Medal 730 lat 2662, 145. Medal 735 lat 2667, 146. Medal 740 lat 2672, 147. Medal 745 lat 2677, 148. Medal 750 lat 2682, 149. Medal 755 lat 2687, 150. Medal 760 lat 2692, 151. Medal 765 lat 2697, 152. Medal 770 lat 2702, 153. Medal 775 lat 2707, 154. Medal 780 lat 2712, 155. Medal 785 lat 2717, 156. Medal 790 lat 2722, 157. Medal 795 lat 2727, 158. Medal 800 lat 2732, 159. Medal 805 lat 2737, 160. Medal 810 lat 2742, 161. Medal 815 lat 2747, 162. Medal 820 lat 2752, 163. Medal 825 lat 2757, 164. Medal 830 lat 2762, 165. Medal 835 lat 2767, 166. Medal 840 lat 2772, 167. Medal 845 lat 2777, 168. Medal 850 lat 2782, 169. Medal 855 lat 2787, 170. Medal 860 lat 2792, 171. Medal 865 lat 2797, 172. Medal 870 lat 2802, 173. Medal 875 lat 2807, 174. Medal 880 lat 2812, 175. Medal 885 lat 2817, 176. Medal 890 lat 2822, 177. Medal 895 lat 2827, 178. Medal 900 lat 2832, 179. Medal 905 lat 2837, 180. Medal 910 lat 2842, 181. Medal 915 lat 2847, 182. Medal 920 lat 2852, 183. Medal 925 lat 2857, 184. Medal 930 lat 2862, 185. Medal 935 lat 2867, 186. Medal 940 lat 2872, 187. Medal 945 lat 2877, 188. Medal 950 lat 2882, 189. Medal 955 lat 2887, 190. Medal 960 lat 2892, 191. Medal 965 lat 2897, 192. Medal 970 lat 2902, 193. Medal 975 lat 2907, 194. Medal 980 lat 2912, 195. Medal 985 lat 2917, 196. Medal 990 lat 2922, 197. Medal 995 lat 2927, 198. Medal 1000 lat 2932, 199. Medal 1005 lat 2937, 200. Medal 1010 lat 2942, 201. Medal 1015 lat 2947, 202. Medal 1020 lat 2952, 203. Medal 1025 lat 2957, 204. Medal 1030 lat 2962, 205. Medal 1035 lat 2967, 206. Medal 1040 lat 2972, 207. Medal 1045 lat 2977, 208. Medal 1050 lat 2982, 209. Medal 1055 lat 2987, 210. Medal 1060 lat 2992, 211. Medal 1065 lat 2997, 212. Medal 1070 lat 3002, 213. Medal 1075 lat 3007, 214. Medal 1080 lat 3012, 215. Medal 108</i>			

Ryc. 17. Karta Służby Instruktorskiej z roku 1959 cz. 1

17. Odbyte kursy i obozy instruktorskie (rodzaj, miejsce, data, funkcja)
 1. Kurs sady prasyk - Barstie pow. Kamnata - lipiec 1947 - instr.
 2. Kurs strzygowy - " - " - sierpnie 1948 - instr.

18. Wyróżnienia, kary, urlopy instr., przeniesienie do rezerwy (wyszczególnienie, nazwa, liczba i data rozkazu)

19. Różne

20. Składki instruktorskie opłacone(am) od dn. 1.1.1959 do dn. 1.5.59 Hufca Huzach Vn
 Huzach, dn. 22.5 1959 r. Podpis Instruktor(ek)

V. OCENA PRACY INSTRUKTORA(KI) PRZEZ KOMENDĘ HUFCA – CHORĄGWI*)

21. Pełni funkcji: Kom. Hufca i jest członkiem K. Ch. 4-kiada duru pracy i prowadzenie hufca.

22. Na podstawie danych o służbie oraz powyższej oceny stawiam wniosek:
 a) o zaliczenie dh. Wibysławowicz do kategorii instruktorów(ek) czynnych oraz o zaliczenie mu (jej) służby instruktorskiej: w latach 1957 i 1958 — w r. 1958*)
 b) o zaliczenie dh. do kategorii instruktorów(ek) w rezerwie oraz o zarejestrowanie go (jej) w spisie instruktorów(ek) ZHP według stanu na dzień 1 stycznia 1959 r.)*
 Porucznik, dn. 28.1. 1959 r. Podpis Komendanta Hufca - Chorągwi*)

VI. DECYZJA KOMENDY CHORĄGWI – GKH*)

23. Powyższy wniosek:
 zatwierdzono, odrzucono, wprowadzono zmiany*) (podać jakie i uzasadnienie)

Wojciech, dn. 11.6 1959 r. Podpis

VII. ADNOTACJE DODATKOWE

*) Niepodpisane skreślić

Ryc. 18. Karta Służby Instruktorskiej z roku 1959 cz. 2

KARTA SŁUŻBY INSTRUKTORSKIEJ
w roku harcerskim 1960/61

Imię i nazwisko

Stopień instruktorski

W roku harcerskim 1960/61

PRZYDZIAŁ SŁUŻBOWY
Chorągiew Hufiec

a) pełniłem(am) nast. funkcje lub wykonywałem(am) nast. prace:

b) odbyłem(am) nast. kursy i obozy instruktorskie:

c) rozpocząłem(am) — odbywałem(am) próbę na stopień instruktorski

d) otrzymałem(am) stopień instruktorski

e) zostałem(am) wyróżniony(a) — ukarany(a) przez

za

f) zostałem(am) przeniesiony(a) do rezerwy — powołany(a) do służby czynnej

g) opłaciłem(am) składki instruktorskie do dnia 31.12.1961 w

Obecnie jestem instruktorem(ką) czynnym(a) — w rezerwie.

Poznań, dnia 14.11. 1961 r.

podpis

Stawiam wniosek o wpisanie dh Wicharykowski Sylwester
do spisu instruktorów ZHP według stanu na dzień 1.XI.1961 r.:

a) jako instruktora(kę) czynnego(a)

b) jako ~~instruktora(kę) w rezerwie~~

oraz o zaliczenie służby instruktorskiej w roku harcerskim 1960/61

m. p.

Poznań, dnia 10.11. 1961 r.

podpis komendanta Hufca — Chorągwi

Decyzja Komendy Chorągwi — GKH.

Powyższy wniosek:

zatwierdzono, odrzucono, wprowadzono zmiany (podać jakie i uzasadnić)

m. p.

W-wor, dnia 25.11. 1961 r.

podpis

Decyzję ogłoszono w rozkazie

L.

19/61

z dnia

15.11.61

Ryc. 19. Karta Służby Instruktorskiej z roku 1962

Po kilku latach intensywnej walki z chorobą dh hm. Sylwester Wietrzykowski zmarł 23 maja 1968 roku. Jego pogrzeb zgromadził, na Sołackim cmentarzu przy ul. Lutyckiej, rzesze harcerzy i instruktorów Związku Harcerstwa Polskiego oraz jeżyckiej społeczności, której dh Komendant VII Hufca Harcerzy był powszechnie znany.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Poniższy nekrolog odzwierciedla uczucia tych,
którzy swojego Komendanta żegnali.

Ryc. 20 Nekrolog hm. Sylwestra Wietrzykowskiego

Spis ilustracji

<i>Nr</i>	<i>Tytuł ilustracji</i>	<i>Str.</i>
1.	Herb „Korab”	9
2.	Herb „Strzała”	9
3.	Dokumentacja harcerska S. Wietrzykowskiego	11
4.	Przejęcie 7 Drużyny przez dh. S. Wietrzykowskiego	13
5.	Komenda obozu w Annowie	14
6.	Pierwszy występ orkiestry w 1930 r.	15
7.	Złot Skautów Słowiańskich w Pradze czeskiej	15
8.	Orkiestra na ul. Gajowej (17. 05. 1931 r.)	16
9.	Wystawa prac harcerskich z okazji 20-lecia 7 PDH (1933)	17
10.	Karta ewidencyjna instruktora ZHP	17
11.	Orkiestra w czasie zlotu na Malcie (15-17 maja 1937r.)	19
12.	Powitanie harcerzy w Czerniowcach – Rumunia	19
13.	Wręczenie dyplomu „Mistrzostwa Pracy Harcerskiej” za rok 1943/46	21
14.	Odsłonięcie pomnika 1 listopada 1946 roku	22
15.	Dekoracja hm. S. Wietrzykowskiego odznaką 35-lecia	24
16.	Karta ewidencyjna instruktora ZHP cz. 2.	25
17.	Karta Służby Instruktorskiej z roku 1959 cz. 1	27
18.	Karta Służby Instruktorskiej z roku 1959 cz. 2	28
19.	Karta Służby Instruktorskiej z roku 1962	29
20.	Nekrolog hm. Sylwestra Wietrzykowskiego	30

Źródła opracowania

1. Archiwum Komisji Historycznej Komendy Wielkopolskiej ZHP.
2. Archiwum Komisji Historycznej Hufca Harcerzy Poznań – Jeżyce.
3. Jednodniówka Hufca Poznań – Śródmieście z dnia 05.01.1996 roku.
4. Najgrakowski Michał: Powojenna odbudowa harcerstwa lata 1945 – 1950, t.4.,Poznań 2008.

